

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักทักษะ ๕ ด้าน ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านความคิด ทักษะด้านการสอน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed Model) ซึ่งใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ(Quantitative Research)ผสมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยทั้งสองระเบียบวิธีดังรายละเอียดต่อไปนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือการวิจัย

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยการใช้วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พระสงฆ์ที่มีต่อความคิดเห็นเรื่องทักษะการบริหารจัดการของเจ้าอาวาสในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane^๑ ซึ่งคำนวณจากประชาชนที่มีต่อความคิดเห็นเรื่องทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ตั้งแต่เดือนมกราคม จนถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ จำนวน ๑,๐๓๒ รูป

^๑สุวรรีย์ ศิริโกการภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๕๖), หน้า ๑๒๙ - ๑๓๐.

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นพระสงฆ์ ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน ๒๙๐ รูป ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้นเป็นสัดส่วน (Proportion at Stratified Random Sampling) ตามขั้นตอนดังนี้

๑) ทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยนำไปกำหนดหากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) การคำนวณหาขนาด/จำนวนตัวอย่าง ในกรณีที่สามารถรู้จำนวนหรือปริมาณประชากรเช่นพระสงฆ์ทั่วไป จำนวน ๑,๐๓๒ รูป การหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (n) ได้ดังนี้^๒

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad n &= \frac{N}{1+N(e)^2} \\ n &= \frac{1,032}{1+1,032(0.05)^2} \\ &= \frac{1,032}{1+2.58} = \frac{1,032}{3.58} \\ n &= 290 \text{ คน} \\ \text{ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน} &= ๒๙๐ \text{ รูป} \end{aligned}$$

๒) หาขนาดกลุ่มตัวอย่างของพระสงฆ์ทั่วไปตามสัดส่วนของจำนวนทั้งหมดในอำเภอ ด่านช้างด้วยการเปรียบเทียบสัดส่วน ตามสูตร

๓) ทำการสุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ กลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ ๓.๑
จึงได้ขนาดกลุ่มตามสัดส่วนของประชากรดังรายละเอียดในตารางที่ ๓.๑

^๒ อภินันท์ จันตะนี, การใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับการวิจัยทางธุรกิจ, (ฝ่ายบัณฑิตศึกษา คณะ วิทยาการ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๔๙), หน้า ๓๕.

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

คณะพระสงฆ์ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม ๑๑ ตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี	ประชากร (รูป)	กลุ่มตัวอย่าง (รูป)
๑.พระสงฆ์ตำบลด่านช้างเขต ๑ – ๓	๑๑๐	๕๗
๒.พระสงฆ์หนองมะค่าโมงเขต ๑ – ๒	๑๐๐	๒๘
๓.พระสงฆ์ตำบลองค์พระ	๘๐	๑๗
๔.พระสงฆ์ตำบลห้วยขมิ้นเขต ๑ – ๒	๘๕	๓๕
๕.พระสงฆ์ตำบลวังยาว	๙๕	๑๕
๖.พระสงฆ์ตำบลห้วยขมิ้นเขต ๑ – ๒	๙๐	๓๗
๗ พระสงฆ์ตำบลวังคัน	๗๐	๒๕
๘ พระสงฆ์ตำบลกระเสียว	๙๐	๒๐
รวม	๑,๐๓๒	๒๙๐

การวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยกำหนดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ (Key Informants) ซึ่งมีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นสาระสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. พระครูโกศลคเชเขต (สวรค์ อดิโกสโล) รองเจ้าคณะอำเภอด่านช้าง
เจ้าอาวาสวัดด่านช้าง
อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
๒. พระครูเกษมคหรัักษ์ (สำราญ สุมิตโต) เจ้าคณะตำบลห้วยขมิ้นเขต ๑
เจ้าอาวาสวัดบ้านทุ่ง
อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
๓. พระครูเวฬุภาณจนวงศ์ (กวางเนียบ) เจ้าอาวาสวัดคีรีวงศ์
๔. นายอุดม ไหลสงวนงาม นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
องค์พระ ตำบลองค์พระ
อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
๕. นายวันชัย อารีจันทวัฒน์ ผู้ใหญ่บ้านเขาธง หมู่ ๙ ตำบลองค์พระ
๖. นายจำเนียร ชมผิวดี ไวยาวัจกรวัดองค์พระ
๗. นายชรัส ฝีกวาจา ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งมะกอก
ตำบลองค์พระ อำเภอด่านช้าง
จังหวัดสุพรรณบุรี

๓.๓ เครื่องมือในการวิจัย

๓.๓.๑ เชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

๑) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

๑. ศึกษาหลักการและแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี จากเอกสารและผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

๔. สร้างเครื่องมือ

๕. นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อหาสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๗. ปรับปรุงแก้ไข

๘. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

๒) ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้ศึกษาพัฒนาขึ้นตามกรอบของการทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ สถานภาพ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ที่อยู่อาศัย (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ทักษะทั้ง ๕ ด้านละ ๕ ข้อ รวม ๒๕ ข้อ ได้แก่

๑. ด้านเทคนิค
๒. ด้านมนุษยสัมพันธ์
๓. ด้านความคิดรวบยอด
๔. ด้านความคิด
๕. ด้านการสอน

โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นจากคำถามที่ผู้ศึกษากำหนดเกี่ยวกับทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี ๕ ระดับ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มากที่สุด

- ๔ หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ มาก
 ๓ หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ ปานกลาง
 ๒ หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ น้อย
 ๑ หมายถึง ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับ
 ทักษะการบริหาร จัดการวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี (Open ended
 Questionnaire)

๓) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

๑. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรัษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบเครื่องมือ
 ที่สร้างไว้

๒. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและ
 กรรมการที่ปรัษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุง
 แก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑) พระครูสังฆรักษ์ เกียรติศักดิ์ กิตติปิโย, ดร.	ผู้อำนวยการหลักสูตร
พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๒) พระครูปลัดสุศักดิ์ ปญฺญาวีโร	อาจารย์ประจำหน่วยวิทยบริการ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๓) ดร.บุษกร รัตนบุตร	อาจารย์ประจำหลักสูตรพุทธศาสตร
มหาบัณฑิต คณะสังคมศาสตร์
๔) ผศ.ประสิทธิ์ ทองอุ่น	อาจารย์ประจำหน่วยวิทยบริการ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๕) ดร.พิเชฐ ทังโต	อาจารย์ประจำภาควิชาฯ, ศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถามตลอดจนภาษาที่ใช้และ
 ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์
 (Ltem – Objective Conguence Index) IOC ตั้งแต่ ๐.๖ ขึ้นไปทุกข้อ

(๓) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliality) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไป
 ทดลองใช้ (Try Out) แก่พระสงฆ์ในอำเภอหนองหญ้าไทร จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้

ในการวิจัยจำนวน ๓๐ รูป เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)^๓ ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๘๒

(๔) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

๓.๓.๒ เชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่องทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้างจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

- ๑) ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านทักษะด้านเทคนิค
- ๒) ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์
- ๓) ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านทักษะด้านความคิดรวบยอด
- ๔) แนวคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านทักษะด้านความคิด
- ๕) ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านทักษะด้านการสอน

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองตามขั้นตอนดังนี้

๑. การรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความ งานวิจัยและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
๒. ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและขอหนังสืออนุญาตเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากพระสงฆ์ ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขอความร่วมมือไปยังพระสงฆ์ดังกล่าวแล้ว หลังจากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
๓. ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างคือพระสงฆ์ ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน ๒๙๐ รูป ซึ่งในการแจกแบบสอบถามผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปแจกและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
๔. ในส่วนวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยจะให้สัมภาษณ์ข้อมูลที่สำคัญ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) และทำการบันทึกข้อมูล โดยการจดบันทึก และการบันทึกเทป

^๓ สติน พันธุ์, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : บริษัทจุฬนพพิลชิ่ง จำกัด, ๒๕๕๕), หน้า ๑๙๑.

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องแล้วทำการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๑. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ความถูกต้องในการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางสังคมศาสตร์

๓. การวิเคราะห์ข้อมูล

๑) ข้อมูลเกี่ยวกับของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษานักธรรม การศึกษาเปรียญธรรม การศึกษาสามัญ แหล่งที่อยู่อาศัย วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่(Frequency) และร้อยละ (Percentage)

๒) ระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) ของคะแนนจากการตอบแบบสอบถามของพระสงฆ์ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมของวัดองค์พระ อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

๓) แปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ มาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙ กำหนดให้อยู่ในเกณฑ์ น้อยที่สุด

๔) การทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อทักษะการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

๕) ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะแนวทางเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาส ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิดจากนั้นจะทำการวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency)

๖) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique)